

Planter

Sortsvalg i vinterraps til sæson 2025

Udbytter i forsøg og egenskaber for de cirka 34 vinterrapssorter, der er i handlen til kommende sæson, omtales. Brug oversigten som grundlag for valg af sorter.

Viden om Opdateret 08. maj 2024

Der kan være sorter som ikke fremgår af listen.

Fokuspunkter, når du vælger vinterrapssort:

- Et stort og stabilt udbytte af frø af standardkvalitet gennem flere års forsøg
- God vinterfasthed
- Passende højde ved høst
- Lav modtagelighed mod Phoma (rodhalsråd)
- Lav modtagelighed mod lys bladplet
- Tolerance overfor rapsrødsot
- God dryssefasthed (skulpeoppringsresistens)
- Pris på udsæd og behov for planteværnsindsats (vækstregulering) i vækstsæsonen
- Spred risikoen ved dyrkning af 2-4 forskellige sorter

Udsæd af linjesorter er ofte billigere end udsæd af hybrid sorter, det skal også indgå i sortsvalget. Derudover er det tilladt at bruge egen udsæd af linjesorter.

I tabel 1 og 2 kan du se en oversigt over de fleste af de sorter, som DLG, Danish Agro, Hornsyld Købmandsgaard, DLF, Brdr. Ewers og DSV markedsfører til sæson 2025. Bemærk, at nogle af de nyere sorter kun udbydes i begrænsede mængder.

I tabel 1 er der resultater for Landsforsøgene® med vinterrapssorter, og i tabel 2 er der samlet informationer fra forældre, repræsentanter og andre kilder.

Tabel 1. Udbytter og dyrkningsegenskaber i vinterrapssorter, der udbydes på det danske marked til såning i august 2024.

Resultater fra Landsforsøgene®.

Sort	Forholdstal for udbytte, hkg frø af standardkvalitet. Landsforsøg, SortInfo.dk			Frøudb. std.kval. hkg/ha	Pct. olie i tørstof	Dato for begyndende blomstring	Plantehøjde v. afsluttende blomstring	Afgørdehøjde ved høst	Kar. f. lejesæd
	1-10*								
År	2023	2022	2021	2023	2023	2023	2023	2023	2023
LSD				416					
Blanding*	100	100	100	5.672	51,3	25-04	162	152	1,4
Anton	101	-	-	5.749	50,9	24-04	162	158	0,2
Butterfly	-	99	100	-	-	-	-	-	-
Ceos	104	-	-	5.922	51,2	29-04	163	167	0,1
Cratos	100	96	-	5.673	50,7	24-04	162	152	0,4
Credo	102	101	-	5.757	51,2	01-05	162	162	0,3
Creed	-	-	101	-	-	-	-	-	-
Croissant	94	100	-	5.353	53,0	25-04	162	160	0,1
Crossfit	101	-	-	5.704	52,7	23-04	162	153	0,3
DK Exbury	101	99	105	5.734	51,6	24-04	162	163	0,3
DK Exlevel	101	102	102	5.749	51,5	26-04	162	172	1,6
DK Exsteel	100	101	101	5.680	51,8	29-04	162	160	0,2
Drifter	100	101	-	5.652	51,8	21-04	162	156	0,0
Duffy	102	99	-	5.778	50,9	27-04	162	166	0,1
Harvard	103	102	-	5.854	51,8	30-04	162	173	0,0
Hinsta	104	-	-	5.898	51,8	01-05	162	168	0,0
Hodysse	103	101	106	5.848	52,5	27-04	162	159	0,1

Sort	Forholdstal for udbytte, hkg frø af standardkvalitet. Landsforsøg, SortInfo.dk			Frøudb. std.kval. hkg/ha	Pct. olie i tørstof	Dato for begyndende blomstring	Plantehøjde v. afsluttende blomstring	Afgrodehøjde ved høst	Kar. f. lejesæd
	1-10*								
KWS Heikos	100	104	106	5.676	51,8	27-04	162	167	0,0
KWS Mikados	105	104	-	5.942	51,0	30-04	162	174	0,2
LG Academic	102	101	-	5.788	51,0	25-04	162	165	0,1
LG Adapt	108	-	-	6.143	51,7	29-04	162	169	0,1
LG Adeline	99	104	-	5.607	50,2	25-04	162	164	0,1
LG Armada	104	103	-	5.925	51,4	30-04	162	164	0,0
LG Auckland	98	99	110	5.584	51,7	27-04	161	165	0,6
LG Austin	100	97	110	5.660	51,1	25-04	162	168	0,2
LG Aviron	96	99	111	5.467	50,1	25-04	162	132	0,7
LG Scorpion	89	91	96	5.075	51,1	22-04	162	164	0,0
PT 312	106	99	-	6.010	52,6	25-04	166	167	1,1
PT 314	104	99	-	5.882	52,5	26-04	168	168	0,6
PT315	102	102	-	5.775	52,8	24-04	162	162	0,3
Turing	107	105	104	6.041	50,9	22-04	162	159	0,1

* 2023: DK Expansion, Hitaly, LG Aviron, PT302; 2022: DK Expansion, Hitaly, LG Aviron, Smaragd; 2021: Architect, DK Exception, Hitaly, Smaragd; (-) = Ikke i Landsforsøg

Sygdomme i vinterraps

I 2020-2022 er der bedømt angreb af lys bladplet i de daværende dyrkede sorter, resultaterne ses i [Hold øje med lys bladplet i vinterraps](#), men kun få af disse sorter er stadig i dyrkning. Oplysninger om nogle af de markedsførte sorters modtagelighed overfor lys bladplet (light leaf spot) og rodhalsråd/Phoma (stem canker) kan ses på [AHDB's hjemmeside](#).

Der er forskel på sorterens modtagelighed for sædskiftesydommen kransskimmel (*Verticillium longisporum*) se AHDB herover. De fleste sorter har medium til høj modtagelighed. Ingen af sorterne har resistens overfor knoldbægersvamp, men Corteva oplyser, at de markedsfører sorten PT312, som har tolerance overfor knoldbægersvamp, så der er mindre angreb i sorten, men desværre ikke nul angreb.

Der findes racespecifik tolerance overfor kålbrot i 8 af sorterne. I nogle marker er der set mere udbredte angreb af kålbrot i de tolerante sorter. Dette vurderes at skyldes forekomst af den såkaldte patotype P1+. Forædlerne oplyser, at Creed hhv. Create har såkaldt CRE1 (Club Root Enhanced) mod kålbrot, hvilket betyder, at de to sorter angribes mindre af kålbrot end de andre tolerante sorter, hvor denne patotype P1+ forekommer. Sorten Create er først med i sortsforsøgene i 2024, og udbyttedata foreligger derfor ikke pt. Da resistensen i alle sorter er baseret på den samme genetiske baggrund, bør de kun anvendes på arealer med forekomst af kålbrot, fordi resistensen kan "nedbrydes". Selvom du vælger en sort med tolerance overfor kålbrot, må du aldrig gå på kompromis med, at der skal være mindst 5 rapsfrie år i sædskiftet.

24 af sorterne er tolerante overfor rapsrødsot. Det er en virus sygdom, som spredes af bladlus om efteråret. Massive angreb skulle kunne give tab på helt op mod 20 procent, men så store tab er ikke almindelige under danske dyrkningsbetingelser.

Vækst og overvintring

I tabel 2 fremgår det også, om sorterne anbefales til tidlig eller sen såning. Sorter, der anbefales til sen såning, har en hurtig udvikling om efteråret, og de kan derfor være at foretrække i lidt sene eller kølige områder i landet.

Der findes ikke gode vurderinger af vinterfastheden under danske dyrkningsbetingelser, men der er sjældent problemer med overvintring af de markedsførte sorter. Sorternes lejesædstendens registreres i sortsforsøg, og lejesæd er sjældent et problem i praksis.

Tabel 2. Egenskaber og anbefalinger for vinterrapsorter, der udbydes på det danske marked til udsåning i august 2024.

Forhandler	Sort	Type af sort	Skulpe-opsprings-resistens	Oplysninger fra forædler eller repræsentant				
				Racespecifik tolerance overfor kålbrot	Tolerant overfor rapsrødsot	Velegnet til såning		
						tidligt	middel-tidligt	sent
Hornsyld	Anton	Linje				Ja	Ja	
Hornsyld	Butterfly	Linje				Ja	Ja	
Hornsyld	Ceos	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	
DLF	Cratos	Hybrid		Ja	Ja		Ja	Ja
DSV/Hornsyld/Brdr. Ewers	Create	Hybrid	Ja	Ja	Ja			Ja
DLA	Crede	Hybrid		Ja		Ja	Ja	
DLA	Creed	Hybrid		Ja		Ja	Ja	

Forhandler	Sort	Type af sort	Skulpe-opsprings-resistens	Oplysninger fra forædler eller repræsentant				
				Racespecifik tolerance overfor kålbrok	Tolerant overfor rapsrødsot	Velegnet til såning		
						tidligt	middel-tidligt	sent
DSV	Croissant	Hybrid		Ja	Ja		Ja	Ja
Hornsyld	Crossfit	Hybrid	Ja	Ja			Ja	Ja
DLA	DK Exbury	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	
DLF	DK Exlevel	Hybrid	Ja			Ja	Ja	
DLG	DK Exsteel	Hybrid	Ja			(Ja)	Ja	Ja
DSV/Brdr. Ewers	Drifter	Hybrid			Ja		Ja	Ja
DSV	Duffy	Hybrid			Ja	Ja	Ja	
DLF	Harvard	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
DLG	Hinsta	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
Hornsyld	Hodysse	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	(Ja)
Hornsyld/Brdr. Ewers	KWS Heikos	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	(Ja)
Hornsyld	KWS Mikados	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
DLF	LG Academic	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
DLG	LG Adapt	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	(Ja)
DLG	LG Adeline	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
DLF	LG Anarion	Hybrid	Ja	Ja	Ja			
DLA	LG Armada	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja
DLA	LG Auckland	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja

Forhandler	Sort	Type af sort	Skulpe-opsprings-resistens	Oplysninger fra forædler eller repræsentant				
				Racespecifik tolerance overfor kålbrok	Tolerant overfor rapsrødsot	Velegnet til såning		
						tidligt	middel-tidligt	sent
DLG	LG Austin	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja
DLF	LG Aviron	Hybrid	Ja		Ja		Ja	Ja
DLG	LG Scorpion	Hybrid	Ja	Ja	Ja		Ja	Ja
Hornsyld	Pirol	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	(Ja)
Brdr. Ewers	PT 312	Hybrid					Ja	Ja
Brdr. Ewers	PT 314	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja
DLF	PT 315	Hybrid	Ja		Ja	Ja	Ja	Ja
DLG	Randy	Linje					Ja	Ja
DLA	Turing	Hybrid				Ja	Ja	

Tomme felter: Egenskaben er ikke til stede
 () Afhænger af året

Emneord

Skadedyr	Sortsegenskaber	Svampesygdomme, planter	+2
----------	-----------------	-------------------------	----

Publiceret: 27. maj 2020
 Opdateret: 08. maj 2024

Vil du vide mere?

Jon Birger Pedersen

Chefkonsulent
SEGES Innovation P/S

jbp@seges.dk
+45 2028 2711

Marian Damsgaard Thorsted

Landskonsulent, Raps, Bælgssæd
SEGES Innovation P/S

mdt@seges.dk
+45 2475 7914

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent
SEGES Innovation P/S

gcn@seges.dk
+45 2028 2695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk